

Avdelningen för epidemiologi och sjukdomskontroll

Snabb värdering av sannolikheten för att den svenska djurpopulationen utsätts för smitta med afrikansk svinpest till följd av situationen i Europa med spridning till vildsvin i Tjeckien

BAKGRUND

Tjeckiska myndigheter rapporterade 27 juni två bekräftade fall av afrikansk svinpest (ASF) på vildsvin i Zlin i östra Tjeckien. ASF förekommer sedan 2014 inom EU och smittan är numera etablerad i vildsvinspopulationen i de baltiska länderna och förekommer också bland vildsvin i Polen. ASF har också påvisats i småskaliga grisbesättningar och i några kommersiella grisbesättningar i dessa länder. ASF introducerades till Georgien 2007 och spreds sedan till flera länder i Kaukasus och i Europa utanför EU har ASF har rapporterats från Ukraina, Moldavien och Ryssland.

Tidigare under 2017 har en anhopning av utbrott bland tama grisar i de sedan tidigare smittade baltiska länderna noterats. En motsvarande anhopning under sommarmånaderna har setts under tidigare år.

Det europeiska regelverket kring ASF i de aktuella områdena har också till viss del anpassats till att ASF kommer att finnas i vildsvinspopulationen mer långsiktigt.

Utbrottet i Tjeckien innebär en plötslig och påtaglig förflyttning av smittan västerut. Hittills har inga rapporter om utbrott på vildsvin kommit från områden mellan det nu rapporterade fallet och de områden i Polen och Ukraina som man vet är smittade.

SANNOLIKHET ATT SVENSKA TAMGRISAR ELLER VILDSVIN UTSÄTTS FÖR AFRIKANSK SVINPEST TILL FÖLJD AV SITUATIONEN I EUROPA MED SPRIDNING TILL TJECKIEN

Införsel av levande grisar, embryon eller galtsperma från Centraleuropa och Baltikum har inte förekommit under 2017.

Direkt invandring av smittade vildsvin till Sverige förhindras av Sveriges vattengräns och vildsvinens utbredning.

Transitering genom vägtransport av danska grisar genom Sverige för vidare transport till f f a Polen och Ryssland har förekommit under 2017.

Omfattningen av transiteringen var knappt 1200 grisar till Polen och ca 200 till Ryssland.

Indirekt smittspridning med personer, utrustning, kläder och skor skulle kunna ske via t.ex. jägare och lantbruksarbetare. Jaktresor till Centraleuropa och Baltikum förekommer och smittskyddsmedvetenheten bedöms vara varierande bland arrangörer och jägare. Myndigheterna har därför genomfört aktiviteter för att höja smittskyddsmedvetenheten och beredskapen för ASF i jägarkåren. Lantbruksarbetare från Centraleuropa och Baltikum förekommer i Sverige men deras antal eller hur många av dem som har kontakt med grisar har inte kunnat uppskattas med säkerhet. Dock är det känt från en nyligen gjord studie att en stor andel (8-40% beroende på produktionsform och geografiskt läge) av svenska grisbesättningar har utländsk arbetskraft som har griskontakt i hemlandet.

Införsel av djurprodukter och livsmedel är tillåtet från länder inom EU. Vid misstanke om eller konstaterad allvarlig smitta kan införsel förbjudas från en region eller ett land. Med tanke på det förhållandevis begränsade antalet utbrott i kommersiella grisbesättningar bedöms det inte troligt att kommersiella fläskprodukter skulle innehålla ASF-virus. Privat införsel av köttprodukter från vildsvin och hushållsgrisar från regionen kan dock utgöra en risk.

Mot bakgrund av tillgänglig information gör SVA följande bedömning:

Sannolikheten att den svenska tamgrispopulationen utsätts för afrikansk svinpest till följd av situationen i Europa med spridning till Tjeckien bedöms som mycket låg.

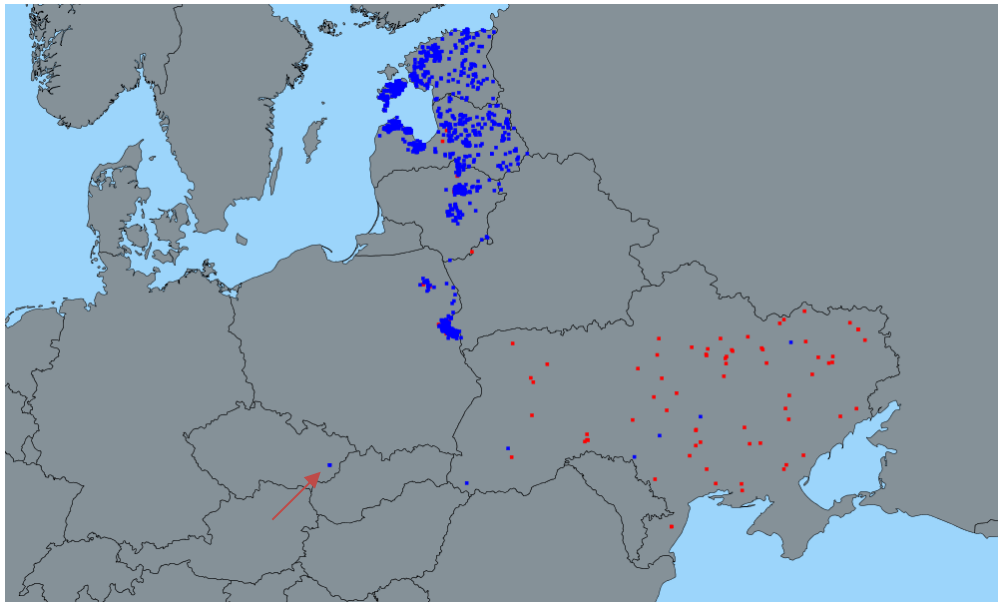
Sannolikheten att den svenska vildsvinspopulationen utsätts för afrikansk svinpest till följd av situationen i Europa med spridning till Tjeckien bedöms som låg.

Osäkerheten i denna värdering är medelhög. Nivån av osäkerhet är bedömd utifrån kvaliteten på de uppgifter som funnits tillgängliga för värderingen.

Definitioner på de termer som används vid sannolikhetsvärderingen:

- Försumbar – så ovanligt att det saknar betydelse
- Mycket låg – mycket ovanligt, men kan inte uteslutas
- Låg – sällan, men förekommer
- Medelhög – förekommer ibland
- Hög – förekommer ofta
- Mycket hög – förekommer nästan alltid

Statens veterinärmedicinska anstalt följer situationen i regionen och bedömer när det finns behov av en ny värdering av sannolikheten för att den svenska djurpopulationen utsätts för smitta med afrikansk svinpest.

*Lokalisationen av det bekräftade fallen av afrikansk svinpest på vildsvin i Tjeckien (röd pil) i förhållande till övriga fall i Europa under 2017. Blå prickar representerar fall på vildsvin och röda prickar utbrott hos gris.
Källa: ADNS*